

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: Põhja-Eesti Pimedate Ühing

registrikood: 80059823

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa,
Tondi tn 8a

postisihnumber: 11313

telefon: +372 6748945

e-posti aadress: ppy@ppy.ee

veebilehe aadress: www.ppy.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Bilanss	8
Tulemiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Netovara muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	14
Lisa 5 Kinnisvarainvesteeringud	15
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	16
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	17
Lisa 9 Liikmetelt saadud tasud	19
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	19
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	19
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	20
Lisa 13 Tööjõukulud	20
Lisa 14 Intressitulud	20
Lisa 15 Seotud osapooled	20
Aruande allkirjad	22

Tegevusaruanne

2023. aastal järgis Põhja-Eesti Pimedate Ühing, edaspidi Ühing, oma tegevuses Ühingu põhikirja, arengukava ja tegevuskava.

31. detsember 2023 seisuga kuulus Ühingusse 433 liiget.

Sel aastal astus Ühingusse 9 inimest ja liikmete nimekirjast kustutati 6 inimese nimi.

2023. aastal juhtis Ühingu tegevust 5-liikmeline juhatus koosseisus: Janne Jerva, Margus Kiin, Viktor Paring, Jaanus Riimets ja Artur Räpp. 2023. aasta 27. mail Ühingu üldkoosolekul kinnitatud põhikirja järgi pole Ühingul enam esimeest ega aseesimeest. Kõik juhatuse liikmed on võrdsed.

2023. aastal toimus üks Ühingu üldkoosolek ja 12 juhatuse koosolekut.

[Janne Jerva sai 2023.aastal juhatuse liikme tasu bruto 4350 eurot. Lisaks töötasid Ühingus tegevjuht, juhiabi ja osalise koormusega projektijuht. Neile Ühingu poolt makstav brutopalk oli kokku 15576,24 eurot. Neile tasudele lisandus sotsiaalmaks ja töötuskindlustuse makse. Lisaks neile töötasid osalise koormusega ringide juhendajad ja teised töötajad, kelle töötasud ja töötasuga seotud maksud tasuti projektidest ja teistest sihtotstarbeliselt rahastatavatest allikatest.](#)

2023. aastal olid Ühingu peamiseks tegevussuundadeks:

Tondi 8a maja haldamine ja remont.

Ühingu võimekuse suurendamine ja Ühingu finantsolukorra parandamine.

Nägemispuudega inimeste iseseisva toimetuleku parandamine, liikmete tööhõive, esmatasandi rehabilitatsioon ja nõustamine, liikmete huvide eest seismine, sportliku, huvialaliste ja vabaaja tegevuste korraldamine. Tehti tööd info edastamise tagamiseks.

Sel aastal paistsid silma järgmised Ühingu tegevused ja sündmused:

Pikaajalise kaitstud töö teenus, töö selle jätkamise saavutamiseks.

Ühingu töös oli olulisel kohal info levitamine Ühingu, nägemispuude ja nägemispuudega inimeste võimete ja probleemide kohta. Ühingu töösse kaasati uusi vabatahtlikke nii Ühingu seest kui väljast, kes aitasid infot levitada ja panustasid Ühingu töösse.

Tondi 8A hoone liideti 2023. aasta novembris Utilitase kaugküttevõrguga. Sellega lõppes 1955. aastast toimunud süsteem, kus küte saadi lokaalsest katlamajast, alguses hoone sees olnud, pärast selle kõrval asetsenust.

Ühingu tegevust laiendati rahvusvaheliselt, käidi novembris Helsingis käsitöömessil. Seal loodud kontaktid toetasid ka 2024. aasta suhtlust Soome partneritega.

Kolmandat korda korraldati heategevuslik muusika- ja kunstifestival PIME. Küllastajadena võttis sellest osa umbes 200 inimest.

Esmakordselt saadi Tallinna linnalt tegevustoetust Ühingu igapäevase tegevuse toetamiseks. Samasugune toetus saadi ka 2024. aastaks.

Tegeleti kogemusürituse „Elamused pimeduses“ edasiarendamisega.

Koostööd tehti Eesti Pimedate Liidu, Eesti Töötukassa, Eesti Toidupanga ja mitme teise organisatsiooniga. Erilisena tuleb esile tõsta koostööd Tallinna Linnateatriga;

Tänu Ühingu enda liikmete lahketele annetustele osteti hoone sissepääsu juurde puidust pink, mis sai nimeks Sass.

Aruandeaastal töötasid järgmised Ühingu juhatuse poolt kokku kutsutud tööorganid:

Infolehe Kuukiir toimetus: Allan Väljaots (peatoimetaja), Eduard Borissenko, Kert Küla, Jaanus Riimets, Mirja Räpp. Alates 12. juulist liitus Kerti Kollom-Seidelberg.

Põhikirjakomisjon: Artur Räpp, Eduard Borissenko, Christel Sogenbits.

Põhivarakomisjon: Janne Jerva, Helen Künnap, Heiki Sookruus, Ulrika Tint.

Ligipääsetavuse komisjon: Artur Räpp, Eduard Borissenko, Ališer Hožanijazov, Priit Kasepalu, Kert Küla, Viktor Paring, Jakob Rosin, Christel Sogenbits.

Info tööühm (eesmärgiks info vahetus Ühingu meililistide, kodulehe ja Facebooki lehe kaudu): Helen Künnap, Viktor Paring, Clelia Piirsoo, Artur Räpp, Mirja Räpp ja Ahti Tomp.

Puhkpilliorkestri juhatus: Eduard Borissenko, Vello Loogna ja Ulrika Tint.

Taskuhääling „Lihtsalt pime“ toimetus: Toimetajad Maarja-Liis Orgmets ja Viktor Paring. Lisaks Helen Künnap ja Artur Räpp.

Komisjonide töö toimus vastavalt vajadusele.

Haridus, rehabilitatsioon ja ligipääsetavus:

Jätkati tööd Tallinna linna invakomisjonis (Janne Jerva);

Aidati kaasa füüsilise keskkonna ligipääsetavuse parendamisele ning ligipääsetavamate tarkvarade ja e-teenuste loomisele, tehes selleks koostööd Eesti Pimedate Liidu ja teiste organisatsioonidega;

Ühingus töötas nägemispuudega inimestele kohandatud arvutiklass, kus oli võimalik kasutada ka lugemistelerit. Arvutiklassi kasutas ka MTÜ Nägemispuudega Inimeste Rehabiiteerimiskeskus oma koolituskursuste läbiviimiseks.

Tegeleti väga aktiivselt koos Tallinna Transpordiameti ning Keskkonna- ja Kommunaalametiga Tallinnas liikumise tingimuste parendamiseks.

Sport:

Ühingus tegeleti järgmiste spordialadega:

Pimedate lauatennise treeningud;

Joogatreeningud;

Kabe-male treeningud;

Ringtreening, zumba-tantsutrennid ja tervisevõimlemine;

Sõudespinningu treeningud Tallinna Sõudeklubis.

Toimusid regulaarselt ühingusisesed male-kabevõistlused ja koostöös Eesti Paraolümpiakomiteega üle-eestiline male ja kabe võistlus. Ühingu liikmed osalesid rahvusvahelistel pimedate lauatennise võistlustel.

Kultuur ja vaba aeg:

Aruandeaastal tegutsesid järgmised kollektiivid:

[Puhkpilliorkester maestro Vello Loogna ja lauluansambel PÜÜ Kaia Kattai juhendamisel. Nad andsid aasta jooksul mitu kontserti üksi või koos teiste kollektiividega.](#)

Koostöös Terateatriga, juhendaja Jaanika Juhanson, toimusid proovid ja mitmed üritused. Uuena liitus Terateatri meeskonnaga lavastaja Andres Popov.

Ühing korraldas mitmeid üritusi:

festival PIME, külastajaid umbes 200;

Valge kepi päeva tähistati kontserdi ja kohvilauaga;

Toimus traditsiooniline Ühingu jõulupidu, millest võttis osa ligi 70 inimest;

Regulaarselt toimusid:

Helidialoogid Clelia Piirsoo juhendamisel;

lauluklubi kogunemised, eestvedaja Kaia Nõlvak;

korraldati ühiseid teatrikülastusi, matku kultuuriväärtuslikesse ja looduskaunitesse paikadesse, pakuti võimalust osaleda linnaekskursioonidel, kirjeldustõlkega etendustel ning muuseumituuridel jm.

Ühingu käsitöö tooteid müüdi nii mitmel Ühingu korraldatud üritusel kui ka väljaspool maja laataldel.

Info edastamine ja üldsusega suhtlemine:

2023. aastal ilmus 8 numbrit infolehte Kuukiir listis Teade ning koostöös Eesti Rahvusraamatukogu Pimedate Raamatukoguga helivariandis ja e-tekstina;

Ühing haldas ja uuendas oma kodulehte (www.ppy.ee). Kodulehega tegeles peamiselt tegevjuht. Aktiivselt edastati infot Ühingu Facebooki lehel (900 jälgijat). Selle peamiseks eestvedajaks olid Viktor Paring, Helen Künnap, samuti Artur Räpp ja Clelia Piirsoo;

Info levitamiseks kasutati ka Instagrami kontot (400 jälgijat) ja FB gruppi „Pimedad ja vaegnägijad käsitöömeistrid“ (250 liiget).

Infot edastati viie listi kaudu: Teade (220 liiget), Juhatus (9 liiget), venekeelne list Ru (45 liiget) ja Arvuti (60 liiget).

Suurema osa listide haldamisest teostas Artur Räpp, kellele oli abiks Viktor Paring.

Tööhõive:

Toimis pikaajalise töö teenus. Selle töös osales üle 15 inimese;

Aidati liikmeid riiklike tööturuteenusete hankimisel nii neid nõustades kui ka toetades taotluste esitamisel. Pakuti kogemusnõustamise teenust.

Ühingu maja külastasid sotsiaalkaitseminister ja Sotsiaalkindlustusameti spetsialistid. Arutati nägemispuudega inimeste rehabilitatsiooni ja tööhõive võimalusi.

Tähtsamad toetajad ja projektid 2023 aastal:

Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti poolt finantseeritud teenused ja projektid:

Töö- ja rakenduskeskuse tegevuse toetus;

Tegevustoetus;

Isikliku abistaja teenus;

Infomaterjalide kohandamise teenus;

Kogemusnõustamise teenus;

Psühhosotsiaalne gruppitöö nägemispuudega inimestele;

Tallinnas elavate nägemispuudega inimeste kaasamine ühistegevustesse;

Tallinnas elavate nägemispuudega inimeste kaasamine terviseedendusse;

Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet:

Tallinnas elavate nägemispuudega inimeste keskkonnateadlikuse suurendamine.

Sotsiaalkindlustusamet:

Pikaajaline Kaitstud Töö

Tallinna Kultuuriamet:

Ühingu Puhkpilliorkestri kontserdid.

Tegevustoetus Tallinna Puuetega Inimeste Koja kaudu:

Infolehe Kuukiir väljaandmine ja ürituste korraldamine.

Aktiivsete Kodanike Fond, väikeprojektide taotlusvoor:

Nägemispuudega inimeste kogukonna mõjujõu ja tegutsemisvõimekuse suurendamine.

Põhilisteks projektide ja rahataotluste kirjutajateks olid Helen Künnap, Clelia Piirsoo, Janne Jerva, Ulrika Tint ja Ahti Tomp.

Mitterahastatud projektitaotlused 2023. aastal:

Eesti Kultuurkapital: PPÜ osalemine 9.-10.06.2023 Vabariiklikul Puuetega Inimeste XXVII Kultuurifestivalil.

Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet: avalik helidialoog Tallinna Botaanikaaias.

Swedbank annetuskeskond Ma Armastan Aidata: Aita säilitada nägemispuudega inimeste töökohad.

Eesti Puuetega Inimeste Fond: Koostöö arendamine nägemispuudega inimeste töökohtade loomisel.

2023. aastal oli Ühing järgmiste organisatsioonide liige:

Eesti Pimedate Liit (esindajad: Janne Jerva, Artur Räpp, Eduard Borissenko ja Kert Küla);

Tallinna Puuetega Inimeste Koda (esindajad: Margus Kiin ning Eduard Borissenko);

Nägemispuudega Inimeste Rehabilitaerimiskeskus (esindajad: Julia Kabanova, Priit Kasepalu ja Artur Räpp);

Pimedate Töökeskus Hariner (esindajad: Eduard Borissenko ja Kert Küla);

Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik (esindaja: Janne Jerva);

Eesti Puhkpillimuusika Ühing (esindaja: Eduard Borissenko).

Eesti Pimedate Liit pakub oma ühisürituste abil tuge üle-eestiliseks nägemispuudega inimeste lõimimiseks ja infovahetuseks, esindab nägemispuudega inimeste huve Eesti ja rahvusvahelisel tasandil tehes seadustesse parandusettepanekuid, osaleb nõupidamistel, teeb probleemidele juhtivaid pöördumisi. Eesti Pimedate Liit andis välja ajakirja Valguse Kaja, mida levitas tasuta nii oma liikmete kui ka teiste sihtrühmade seas, arendas füüsilise ja sotsiaalse keskkonna ligipääsetavust nägemispuudega inimestele. Tallinna Puuetega Inimeste Koda pakkus meie liikmetele mitmesuguseid koolitusi, seminare ja vabaajaüritustest osavõtu võimalusi. Koostöös Nägemispuudega Inimeste

Rehabiliteerimiskeskusega (NIRK) korraldati mitmeid rehabilitatsioonilaseid kursusi.

Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik toetas Ühingat teadmistega majanduslikul toimetulekul ja sotsiaalse ettevõtluse rajamisel ning esindas Ühingat antud valdkonnas Eesti tasandil.

Eesti Puhkpillimuusika Ühing annab oma liikmetele soodustingimustel noote ja toetab ja korraldab puhkpillimuusika arengut Eestis.

2023. aastal tegi Ühing koostööd veel järgmiste organisatsioonidega:

Mittetulunduslikud organisatsioonid:

Eesti Pimemassööride Ühing, Nägemispuudega Inimeste Rehabiliteerimiskeskus, Terateater, Eesti Puuetega Inimeste Fond, Eesti Paraolümpiakomitee, Jumalalaegas, Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit, Eesti Toidupank.

Riiklikest, kohaliku omavalitsuse asutustest ja äriettevõtetest tehti tihedamat koostööd mitme Tallinna linna ameti, Sotsiaalministeeriumi, Sotsiaalkindlustusameti, Eesti Töötukassaga, Eesti Rahvusraamatukogu Pimedate Raamatukogu ja Tallinna Ülikooliga, Finants ja Marketing OÜ-ga, Tallinna Linnateatriga, Microsoft Eestiga, värvipoega Spekter ja BlindSound helistuudioga.

Ühingu olulisemad tegevussuunad 2024. aastal on:

Ligipääsetavuse suurendamine infole;

nägemispuudega inimeste sotsiaalset aktiivsust toetavate teenuste arendamine;

nägemispuudega inimeste tööhõive parandamine;

füüsilise ja sotsiaalse ligipääsetavuse parandamine;

avalikkuse teavitamine nägemispuudega inimeste vajadustest;

tegevus- ja kaitstud töökeskuse teenuse arendamine ja selleks vajalike ressursside leidmine;

annetuskampaaniate korraldamine ja toetajatele suunatud tegevuste ja infovoov suurendamine;

Tondi 8a hoone rekonstrueerimisprojekti etapiviisiline elluviimine ning selleks vajalike ressursside leidmine.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	270 248	244 879	2
Nõuded ja ettemaksud	21 984	20 813	3
Kokku käibevarad	292 232	265 692	
Põhivarad			
Kinnisvarainvesteeringud	118 254	132 097	5
Materiaalsed põhivarad	52 962	57 218	6
Kokku põhivarad	171 216	189 315	
Kokku varad	463 448	455 007	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	128 420	104 258	4,7
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	130 621	143 677	8
Kokku lühiajalised kohustised	259 041	247 935	
Kokku kohustised	259 041	247 935	
Netovara			
Reservid	96 947	96 947	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	110 125	148 281	
Aruandeaasta tulem	-2 665	-38 156	
Kokku netovara	204 407	207 072	
Kokku kohustised ja netovara	463 448	455 007	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	13 972	9 649	9
Annetused ja toetused	482 629	433 820	8
Tulu ettevõtlusest	156 817	164 239	10
Kokku tulud	653 418	607 708	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-482 629	-433 820	11
Mitmesugused tegevuskulud	-132 248	-163 615	12
Tööjõukulud	-26 408	-26 216	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-18 099	-22 211	5,6
Muud kulud	-45	-25	
Kokku kulud	-659 429	-645 887	
Põhitegevuse tulem	-6 011	-38 179	
Intressitulud	3 346	23	14
Aruandeaasta tulem	-2 665	-38 156	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-6 011	-38 179	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	18 099	22 211	
Kokku korrigeerimised	18 099	22 211	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 171	-6 574	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	24 162	29 508	
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	-13 056	-13 056	
Kokku rahavood põhitegevusest	22 023	-6 090	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	3 346	23	14
Kokku rahavood investeerimistegevusest	3 346	23	
Kokku rahavood	25 369	-6 067	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	244 879	250 946	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	25 369	-6 067	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	270 248	244 879	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Reservid	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	96 947	148 281	245 228
Aruandeaasta tulem		-38 156	-38 156
31.12.2022	96 947	110 125	207 072
Aruandeaasta tulem		-2 665	-2 665
31.12.2023	96 947	107 460	204 407

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Põhja-Eesti Pimedate Ühingu 2023.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga lähtudes olulisuse printsiibist.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit), kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite ning rahaturufondi osakuid. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdiseväärtusest. Individuaalselt mitteoluliste nõuete puhul hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas.

Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Muud nõuded

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas.

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu sisemise intressimäära meetodit kasutades. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta ja maksumuse alammäär 1000 eurot. Vara, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1000 euro, kajastatakse väheväärtusliku inventarina ja kantakse kuludesse selle soetamise hetkel. Kuludesse kantud väheväärtusliku inventari üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjõudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Maad ei amortiseerita.

Kasum ja kahjum põhivara müügist kajastatakse kasumiaruandes netosummana.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
---------------------	----------------

Inventar	5
Ehitised	20
Kinnisvarainvesteeringud	20

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik:

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks (intressikulud) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised kohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Kohustused, millede tähtaeg on bilansi kuupäevast arvestatuna üle ühe aasta, kajastatakse bilansis pikaajaliste kohustustena, ülejäänud lühiajaliste kohustustena.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum

kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Intressitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastava nõudeõiguse tekkimisel.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha kassas	4 843	4 727
Arvelduskontod	91 100	134 152
Tähtajalised hoiused	171 262	100 000
Rahad teel	0	6 000
Tagatisrahade deposiit	3 043	0
Kokku raha	270 248	244 879

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	21 984	21 984
Ostjatelt laekumata arved	21 984	21 984
Kokku nõuded ja ettemaksed	21 984	21 984
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	20 813	20 813
Ostjatelt laekumata arved	20 813	20 813
Kokku nõuded ja ettemaksed	20 813	20 813

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	1 472	1 254
Sotsiaalmaks	2 085	2 530
Kohustuslik kogumispension	57	91
Töötuskindlustusmaksed	204	257
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	3 818	4 132

Lisa 5 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod		
	Ehitised	Kokku
31.12.2021		
Soetusmaksumus	337 038	337 038
Akumuleeritud kulum	-188 090	-188 090
Jääkmaksumus	148 948	148 948
Amortisatsioonikulu	-16 851	-16 851
31.12.2022		
Soetusmaksumus	337 038	337 038
Akumuleeritud kulum	-204 941	-204 941
Jääkmaksumus	132 097	132 097
Amortisatsioonikulu	-13 843	-13 843
31.12.2023		
Soetusmaksumus	337 038	337 038
Akumuleeritud kulum	-218 784	-218 784
Jääkmaksumus	118 254	118 254

	2023	2022
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	143 119	156 123
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	-89 189	-90 939

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Maa	Ehitised	
31.12.2021			
Soetusmaksumus	16 791	107 182	123 973
Akumuleeritud kulum		-61 395	-61 395
Jääkmaksumus	16 791	45 787	62 578
Amortisatsioonikulu		-5 360	-5 360
31.12.2022			
Soetusmaksumus	16 791	107 182	123 973
Akumuleeritud kulum		-66 755	-66 755
Jääkmaksumus	16 791	40 427	57 218
Amortisatsioonikulu		-4 256	-4 256
31.12.2023			
Soetusmaksumus	16 791	107 182	123 973
Akumuleeritud kulum		-71 011	-71 011
Jääkmaksumus	16 791	36 171	52 962

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	8 469	8 469	
Võlad töövõtjatele	85 232	85 232	
Maksuvõlad	3 818	3 818	3
Muud võlad	27 446	27 446	
Muud viitvõlad	27 446	27 446	
Saadud ettemaksed	3 392	3 392	
Muud saadud ettemaksed	3 392	3 392	
Aruandev isik	63	63	
Kokku võlad ja ettemaksed	128 420	128 420	
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	13 122	13 122	
Võlad töövõtjatele	64 313	64 313	
Maksuvõlad	4 132	4 132	3
Muud võlad	20 436	20 436	
Muud viitvõlad	20 436	20 436	
Saadud ettemaksed	2 255	2 255	
Muud saadud ettemaksed	2 255	2 255	
Kokku võlad ja ettemaksed	104 258	104 258	

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanDES	31.12.2022
	Nõuded	Kohustised				Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks						
Tln.Sotsiaal-ja Tervishoiuamet		20 236			2 556	17 680
Jõulutunnel		136 497			10 500	125 997
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	156 733	156 733			13 056	143 677
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Annetused			3 744		3 744	0
Eesti Töötukassa			834		834	0
Tln.Puuetega Inimeste Koda			1 237		1 237	0
Eesti Kultuurkapital			3 400		3 400	0
EFTA FMO			5 999		5 999	0
Sotsiaalkindlustusamet			62 283		62 283	0
Tln.Sotsiaal-ja Tervishoiuamet			343 267		343 267	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			420 764		420 764	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	156 733	156 733	420 764		433 820	143 677
	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanDES	31.12.2023
	Nõuded	Kohustised				Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks						
Tln.Sotsiaal-ja Tervishoiuamet		17 680			2 556	15 124
Jõulutunnel		125 997			10 500	115 497
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks		143 677			13 056	130 621
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Annetused			7 763		7 763	0
Tln.Sotsiaal-ja Tervishoiuamet			412 803	18	412 785	0
Tln.Puuetega Inimeste Koda			1 237		1 237	0
EFTA FMO			2 000		2 000	0
Sotsiaalkindlustusamet			45 788		45 788	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			469 591	18	469 573	0
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused		143 677	469 591	18	482 629	130 621

Lisa 9 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2023	2022
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	912	618
Isikliku abistaja omaosalus	6 573	6 238
Spordi omaosalus	1 270	936
Muu omaosalus	5 217	1 857
Kokku liikmetelt saadud tasud	13 972	9 649

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022
Rendi- ja kommunaaltulud	143 119	156 123
Muu tulu ettevõtlusest	13 698	8 116
Kokku tulu ettevõtlusest	156 817	164 239

Lisa 11 Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2023	2022
Remonditööd	0	2 982
Transpordikulud	809	783
Üür ja rent	510	600
Mitmesugused bürookulud	1 571	1 466
Tööjõukulud	461 458	380 859
Ostetud teenused	15 250	41 247
Väiketarbed, abimaterjalid	2 567	3 035
Arvutustehnika, koduleht	420	828
Muud	44	2 020
Kokku sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	482 629	433 820

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2023	2022
Energia	51 942	62 445
Elektrienergia	15 646	17 969
Soojusenergia	36 296	44 476
Veevarustusteenused	2 408	1 915
Mitmesugused bürookulud	3 261	2 541
Riiklikud ja kohalikud maksud	807	807
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	1 683	5 202
Remont- ja hooldustööd	51 124	76 471
Raamatupidamine	5 650	4 000
Kindlustus	1 158	626
Muud kommunaalkulud	2 134	1 489
Koristusteenus	6 930	7 454
Muud	5 151	665
Kokku mitmesugused tegevuskulud	132 248	163 615

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	19 977	19 003
Sotsiaalmaksud	6 752	6 423
Puhkusereserv	-321	375
Haigusrahad	0	415
Kokku tööjõukulud	26 408	26 216
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	2	1

Lisa 14 Intressitulud

(eurodes)

	2023	2022
Intressitulu hoiustelt	3 346	23
Kokku intressitulud	3 346	23

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2023	31.12.2022
Füüsilisest isikust liikmete arv	433	430

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	10 190	9 393

Juhatuse liikmetele makstud tasud jagunevad järgmiselt: J.Jerva 6385 eurot, A.Räpp 1588 eurot ja V.Paring 2217 eurot.